

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**15 Haziran 2020
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

15 Haziran 2020 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Hacettepe Üniversitesi MS Hastalıkları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Atlas Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Gelişim Üniversitesi Sürdürülebilir Çevre ve Toplum Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Kent Üniversitesi Ağız ve Diş Sağlığı Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Maltepe Üniversitesi İhale Yönetmeliği
- Munzur Üniversitesi Kariyer Planlama Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Siirt Üniversitesi Öğretim ve Öğrenme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

69 firma daha ifşa edildi!

Tarım ve Orman Bakanlığı, taklit veya tağşiş yapıldığı kesinleşen, aralarında et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, bitkisel yağ, bal, takviye edici gıdalar ve baharatların yer aldığı 69 firmaya ait 136 parti ürünü açıkladı.

12 Haziran 2020

Taklit ve tağşiş yaptığı belirlenen işletmeler ve ürünlerinin parti numaraları, bakanlığın internet sitesinden ilan edildi.

Duyuruda, söz konusu uygunsuzlukların tespit edilmesinde, bakanlıkça yürütülen denetimlerin yanında, tüketiciler tarafından yapılan ihbar, şikayet, CİMER ve Alo 174 Gıda Hattı başvuruları neticesinde gerçekleştirilen denetimlerin de büyük payı olduğuna işaret edilerek şu bilgiler verildi:

"Bu bakımdan tüketicilerin bu başvurularını sürdürmeleri, halkımızın sağlığının korunması yönündeki çalışmalarımız için büyük önem taşımaktadır. Taklit, tağşiş yapıldığı veya ilaç etken maddesi ilave edildiği tespit edilen toplam 69 firmaya ait 136 parti ürün Bakanlığımız internet sitesinde kamuoyunun bilgisine sunulmuştur. Böylece ilk kamuoyu duyurusunun yapıldığı 2012 yılından bu yana 1551 firmaya ait 3 bin 492 parti ürün tüketicilerin bilgisine arz edilmiştir."

Duyuruda, alkollü ve alkolsüz içecekler, arıcılık ürünleri, baharat, bitki, çay ve kahve ürünleri, bitkisel yağ, çikolata ve kakao ürünleri, et ve et ürünleri, takviye edici gıdalar ile süt ve süt ürünlerinde taklit-tağış yapıldığı veya ilaç etken maddesi ilave edildiği tespit edilen ürünlerin listesi yer aldı. Listede, firma adı, marka, ürün adı, uygunsuzluk nedeni ve parti numaraları sıralandı.

İŞTE SAHTE ÜRÜNLERİN TAM LİSTESİ

Buna göre, 1 parti arıcılık ürünü, 4 parti alkolsüz içecek, 28 parti alkollü içecek, 4 parti baharat, 2 parti çay ürünü ifşa edildi. Listede, 34 parti bitkisel yağ, 5 parti çikolata, 18 parti et ve et ürünü, 33 parti süt ve süt ürünü ile 7 parti takviye edici gıda yer aldı.

Uygunuzluk nedenleri

Kamuoyuyla paylaşılan alkollü içeceklerde tersiyer butil alkol tespit edilirken, kimi ürünlerde ise dışarıdan etil alkol ilavesi yapıldığı belirlendi. Alkolsüz içeceklerde ise ilaç etken maddesi tespit edildi. Balda fruktoz ve glukoz saptandı.

Listede yer alan kırmızı toz ve pul biber ile siyah çayda gıda boyası olduğu anlaşılırken, çikolatalar, enerji içeceği, takviye edici gıdalar ve kahvede de ilaç etken maddesi bulundu.

Bitkisel yağlara da tohum yağları katıldığı anlaşılırken, denetimler sonucu, kırmızı et ve et ürünlerinde sakatat (baş eti, taşlık), kanatlı eti ve eşek eti tespit edildi.

Süt ve süt ürünlerinde ise bitkisel yağ, jelatin, nişasta ve harici yağ olduğu belirlendi.

Piyasalarda 'ikinci dalga' satışları sürüyor

Koronavirüs salgınında ikinci dalga endişelerinin yükselmesi, küresel piyasalarda satış baskısı oluşturmaya devam ediyor. Türkiye'de ise bütçe rakamlarının alınacağı günde dolar/TL 6,81; euro/TL 7,68 düzeyinde...

15 Haziran 2020

Küresel piyasalarda, pandemide artan ikinci dalga endişesiyle birlikte satışlar devam ediyor. Haftanın açılış gününde ABD vadeli ve Asya borsalarında eksiler görülüyor. ABD vadeliinde yüzde 3'lerin üzerinde kayıplar yaşanırken Asya'da da benzer seviyelerde düşüşler yaşanıyor. Japonya'da Nikkei Endeksi yüzde 3,5; Güney Kore'de KOSPI Endeksi yüzde 3; Hong Kong'da Hang Seng Endeksi yüzde 2,2 düzeyinde kayıplar yaşanıyor. Çin'de gelen pozitif verilerin etkisiyle borsalarda kayıp Asya geneline göre daha sınırlı yaşanıyor.

Dolar/TL 6,81; euro/TL 7,68 düzeyinde

Türkiye'de bütçe rakamlarının izleneceği haftanın ilk gününe dolar/TL 6,81 seviyesinden başlarken, euro/TL 7,68 seviyesinden açıldı. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mayıs ayına ilişkin bütçe rakamlarını saat 11.00'de açıklayacak.

ABD vadeli endeksleri yeni haftaya düşüşle başladı

ABD'nin bazı eyaletlerinde koronavirüs vakalarının arttığı, hastanelerin yeniden dolmaya başladığı haberlerinin yol açtığı salgında ikinci dalga endişeleri, ABD vadeli endekslerinde güçlü düşüşe yol açtı. Vadeli Dow Jones Sanayi Endeksi şu sıralarda yüzde 2,50 düşüşle işlem görüyor. S&P 500 vadeli endeksi yüzde 2,05; Nasdaq 100 vadeli endeksi yüzde 1,40 ekside.

Koronavirüs vakalarında artış petrol fiyatlarını geriletti

Koronavirüs vakalarının ekonomilerin yeniden açılmaları ile birlikte artış göstermesinin, akaryakıt talebinde zayıflığın uzun sürmesine yol açacağı endişeleri uluslararası piyasalarda petrol fiyatlarını geriletti.

Brent petrolünün varil fiyatı 39 doların altında işlem görüyor. NYMEX'de Batı Teksas petrolü de 35 dolar seviyesinde. Petrol fiyatları geçtiğimiz hafta yüzde 8 civarında gerilemişti. Bu, nisan ayından bu yana ilk haftalık düşüş olmuştu.

Çin ekonomisinden pozitif veriler gelmeye devam ediyor

Çin ekonomisinde sanayi üretimi öncülüğünde toparlanma Mayıs ayında da devam etti. Ancak Mayıs ayında sanayi üretiminde artış piyasa beklentilerinin gerisinde kaldı. Çin'de ortalama yeni konut fiyatı Mayıs ayında da artmaya devam etti.

Beyaz Saray ekonomi danışmanı Larry Kudlow, Başkan Donald Trump'ın koronavirüs vakalarında ikinci bir dalga konusunda endişeli olmadığını söyledi.

ABD'de New York Fed imalat endeksi (15.30) ve sermaye hareketleri verileri (23.00) izlenecek.

İşte Tamamlayıcı Emeklilik

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hazırlanan “TES” ve “Karma Emeklilik” şekilleniyor. Düzenlemeye göre fonların yönetimi devlette değil özel sektörde olacak.

15 Haziran 2020

Kıdem tazminatının fona dönüştürülmesine yönelik, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yürütülen çalışmalarda, uygulamanın detayları şekillenmeye başladı. Geçen hafta, bu kapsamda iki öneri ortaya atılmıştı. Bunlardan ilki, geçmişte uygulanan tasarrufu teşvik hesabı benzeri olarak, çalışanlar adına işverenin yüzde 3 prim yatırması, diğeri ise mesleki sigorta statüsündeki Tamamlayıcı Emeklilik Sigortası olmuştu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Tamamlayıcı Emeklilik Sigortası'nın 2022'de başlayacağını açıklamış, kıdem tazminatı düzenlemesine yönelik işçi ve işveren kesimleri arasında bir uzlaşma zemininde buluşulmasına dikkat çekmişti. DÜNYA bu aşamada ilgili bakanlıklar tarafından çalışılan düzenlemelerin ayrıntılarına ulaştı. İşte Tamamlayıcı Emeklilik Sigortası (TES) ve Karma Emeklilik için öne çıkan ilke ve görüşler:

1. GELECEK GÜVENCESİ

TES'in sağlayacağı gelecek güvencesi bireyin karşılaşacağı ve yaşamı için risk oluşturan olaylara karşı sığınılacak bir liman olacak.

2. DÜŞÜK FİNANSAL OYNAKLIK

Kıdem tazminatı çoğu işletmede kaydi (muhasabe) karşılığı olarak bulunmasına karşın ilgili tutar ne yazık ki çoğu zaman fiilen kasada bulunmuyor. Özellikle

durgunluk dönemlerinde işyerlerinin nakit akışlarını bozan bir unsur. Uluslararası rekabet gücünü zayıflatıyor. Kıdem tazminatının mevcut yapısı işgücü piyasasının esnekliğini kısıtlayarak, uluslararası yatırımları engelliyor.

3. ÇALIŞANA GÜVENCE

Şirketlerin mali yapısı herhangi bir nedenden dolayı bozulduğunda çalışanların çoğu kıdem tazminatını alamıyor. Verilere göre çalışanların sadece yüzde 14'ü hak ettikleri tazminatı alıyor. İş davaları 3 yıla kadar uzuyor. Düzenleme ile bunun önüne geçilecek.

4. YARISI HESAPTA

Çalışan (İş Kanunu'ndaki 25.2 maddesi de dahil fondaki parası kalıyor) bir yıl dolmadan ayrılrsa bile tazminatının yarısı hesabında kalacak.

5. MAAŞLAR YÜKSELECEK

Çalışan kıdem tazminatını yakmak istemediği için başka yerlerden gelen cazip teklifleri geri çevirmek zorunda kalıyor. Bazı uzun süreli çalışanlar kıdem tazminatı alacağından dolayı dışardan gelen teklifleri değerlendiremiyordu. Şimdi fon seçeneğinde yeni gelen teklifi değerlendirebilecek. Bu da belki mevcut çalıştığı yerin maaş teklifini yükseltmesine neden olacak.

6. VERİMLİLİK ARTACAK

Var olan sistem işgücü piyasasında hareketliliği kısıtlayarak verimsizlik yaratıyor. Yeni sistem kıdem fonunda kalacağı güvencesi ile işgücü piyasasında verimliliği artıracak.

7. MOBİNGİ BİTİRECEK

Birçok kişi işsiz kalsa da çoğunlukla işverenin çalışanını istifaya zorlaması gibi etik olmayan uygulamaları nedeniyle kıdem tazminatını alamıyordu.

8. MAHKEMELERLE UĞRAŞILMAYACAK

İş mahkemeleri kıdem tazminatı davalarıyla dolu. Yeni sistem hiçbir hak kaybına neden olmayacağı gibi uygulamada hak sahiplerine tam koruma sağlamış olacak. Finansal zorluk çeken firmalar ile iflas gerekçesiyle çalışanlarını işten çıkaran firmalar kıdem tazminatı yükümlülüklerini tamamen yerine getiremiyor. Kıdem tazminatları ödenmeyen çalışanlar mahkemelere başvurarak haklarını almaya çalışmak zorunda kalıyor. Bu şekilde tazminatlarını almayı başaranlar ise mahkeme sonuçlanana ve ödemeler yapılana kadar geçen sürede mağdur oluyor.

9. TOPLAM FAYDA ARTACAK

Sistem ile birlikte tasarruflar artacak böylece dış finansmana bağımlılık azalacak; bu da ekonomiyi dış müdahalelere karşı çok daha güçlü hale getirecek. Sermaye

piyasalarının yerli kaynaklarla derinleşmesi çarpan etkisiyle ekonomide büyümeyi yani daha fazla istihdam olanağını doğuran bir zincir oluşturacak.

10. KIDEM HAKKI 30 GÜNÜ DE GEÇECEK

Fona yapılacak kesinti oranı nemalandırılacağı için kıdem tazminatı 30 günün çok üzerine çıkmış olacak.

11. GEREKTİĞİNDE KIDEM DEVREDE

İhtiyaç durumunda, 4 maddede "Bireylere sistemden çıkmadan birikimlerinin bir kısmını çekme olanağı tanınacak." 1- İlk konut edinimi, 2- Bir defaya mahsus evlilik, 3- Ağır hastalık, 4- Bir defaya mahsus işsiz kalındığında, nasıl işsiz kaldığının önemi olmaksızın...

12. ÜRETİME DESTEK

Bazı özel kurum/bankalarda benzer başarılı sistem örnekleri uygulanıyor. Pek çok örnekleri var. Mesela, OYAK ve banka sandıkları burada toplanan fonları üretim ve ekonomik faaliyetlere aktarıldığında hem sigorta sahiplerine hem de Türkiye ekonomisine katma değer yaratıyor. OYAK'ın topladığı fonlar ile açtığı çimento fabrikaları ve otomobil fabrikası örneği verilebilir. Dünyada da pek çok başarılı örnekler var. Ekonomiye sağlayacağı toplam katkıdan tüm vatandaşlar faydalanacak...

13. FONU SİGORTA ŞİRKETLERİ YÖNETECEK, REKABET VE GETİRİ ARTACAK

Türkiye'de daha önce de böyle fonlar icat edildi ve bütçe fonlandı, çalışan mağdur oldu. Bu da onlar gibi söylemleri var ama; bahsedilen fonlar devletin yönetiminde ve kontrolünde oluyordu. Yeni düzenlemede fonlar doğrudan emeklilik şirketlerine aktarılacak, yani özel sektör yönetecek, çalışan da fonların nasıl değerlendirileceğine doğrudan kendisi karar verecek. Yani devletin bu fonlara ulaşımı söz konusu olmayacak. Fon büyüklükleri rekabeti artıracak, rekabet de fonların daha iyi yönetilerek getirileri artırmasına yol açacak.

14.KIDEM HAKKI DEVAM EDECEK

Çalışanın her yıl için 30 gün olan tazminat süresi aynen korunuyor. Çalışanın işine son verilmesi halinde kıdem tazminatının üçte ikisini bugünkü gibi alabiliyor. Tazminatın üçte birlik kısmı ise çalışanın fon hesabında birikiyor. Çalışan tazminatının üçte ikisini aldığı için yeni bir iş bulana kadar hayatını idame ettirebiliyor. Ayrıca isteğe bağlı durumda fondan yüzde 10 para çekme hakkına sahip olacak.

İşten çıkarma yasağı 3 ay daha uzayacak

KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİNDE ÜCRET DESTEĞİ BİTECEK, PRİM DESTEĞİ SÜRECEK

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın duyurduğu 'istihdam kalkanı' paketi, kısa çalışma ödeneğine geçen firmaların normale dönüşünü hızlandırmayı öngören teşviklerle hızla hayata geçirilecek. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, bu alanda yapılacak düzenlemeleri NTV'de katıldığı bir programda anlattı. Bu dönemde ücretsiz izne ayrılan 1 milyon 378 bin sigortalıya 1 milyar 700 milyon lira, kısa çalışma ödeneği kapsamında ise 3.5 milyon sigortalı için 10.5 milyar lira ödendi. Ayrıca ihtiyaç sahibi ailelere 3 aşamada verilen biner liralık destekle birlikte toplam destek miktarı 20 milyar lirayı buldu.

İşten çıkarma yasağına devam

COVID-19 önlemleri kapsamında hayata geçirilen işten çıkarma yasağı, yeni bir yasal düzenleme yapılmasına gerek olmadan Cumhurbaşkanı kararıyla uzatılacak. Ardından, Türkiye genelinde 1 Haziran'dan itibaren başlayan normalleşme sürecinin hızlandırılması amacıyla adımlar atılacak.

Bu kapsamda kısa çalışma ödeneğinin süresi uzatılmayacak. Ancak sistem biraz esnetilerek uygulamaya devam edecek. Halen kısa çalışma ödeneğinden yararlanan firmalar, normal çalışma sistemine geçtiklerinde, ücret desteğinden yararlanamayacaklar, prim desteği ise bir süre daha verilecek.

İlave istihdama destek

Yeni dönemde, Ocak 2019-Nisan 2020 tarihleri arasında işsiz kalanların yeniden işe dönmelerini sağlamak amacıyla bunları istihdam edenlere teşvik sağlanacak. Yanı sıra daha önceki istihdam paketlerinde hayata geçirilen, ilave istihdama destek uygulaması belirli bir süre için tekrar getirilecek.

Öte yandan, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı 25 yaş altı ve 50 yaş üstü için yarı zamanlı çalışması da ayrı bir teşvik mekanizmasıyla desteklenecek. İşten çıkarılanlar 1-3 ay arasında tekrar bir işe girerse, işsizlik ödeneği aldığı dönem için de uzun vadeli sigortaları ödenecek. Mevcut uygulamada, işsizlik ödeneği alanların sigorta primleri ödenmiyor.

İstihdam Kalkanı paketindeki uygulamalar 3'er aylık dönemler halinde takip edilecek. Dönem sona erdiğinde yeni bir durum değerlendirmesi yapılacak. Ortaya çıkan ihtiyaca göre bazı destek unsurları kaldırılabilir veya yeni destek mekanizmaları hayata geçirilebilir.

'19 gün' tartışma yarattı

Kıdem tazminatının fona dönüştürülmesi ve tamamlayıcı emeklilik sisteminin başlatılmasıyla ilgili çalışma ise İstihdam Kalkanı paketinden ayrı bir çerçevede sürdürülecek. Sistem işçi ve işveren örgütlerine sözlü olarak anlatıldı. Halen işçilerin çalıştıkları her yıl için 30 gün olan kıdem tazminatının yükü tamamen işverene ait durumda. Bunun 19 güne indirilmesini içeren bir sistemin öngörüldüğünün belirtilmesiyle birlikte sosyal taraflar arasında başlayan tartışma ise sürüyor. Bakan Selçuk, 30 günlük kıdem tazminatı hakkının korunacağını belirten Zehra Zümrüt Selçuk, yasal düzenlemenin bu yıl yapıp yapılmayacağına ilişkin soruya ise "Çalışmalar sürüyor" cevabını verdi.

Erdoğan: İslam, iktisadı krizden çıkışın anahtarıdır

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "12. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Konferansı"nda konuştu.

14 Haziran 2020

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İslam Kalkınma Bankasının kuruluşu olan İslami Araştırma ve Eğitim Enstitüsünün koordinasyonunda, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Uluslararası İslam Ekonomi ve Finansı Uygulama ve Araştırma Merkezinin ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birliğiyle bu yıl 12. kez düzenlenen Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Konferansı'na (IIEFC) telekonferansla katıldı.

İlki 1976'da Mekke'de düzenlenen konferansın 12'ncisinin bu yıl İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesinin başkanlığında gerçekleştirildiğine dikkati çeken Erdoğan, "Üniversitemize ismini veren hocaların hocası olarak bilinen Prof. Dr. Sabahattin Zaim, İslam ekonomisi ve finansı alanında çığır açan eserlere imza atmış, çok değerli bir ilim adamıydı. Tüm hayatını ilme, vakıf hizmetine, insan yetiştirmeye hasleden merhum Sabahattin Zaim Hocamızı buradan minnetle yad ediyorum." dedi.

Perşembe günü vefat eden Prof. Dr. Sabri Orman'a da Allah'tan rahmet dileyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle konuştu:

"Sabri Orman Hocamız, tıpkı üstadı rahmetli Sabahattin Zaim gibi İslam iktisat düşüncesi konusunda kıymetli eserleriyle tanınan mümtaz bir şahsiyetti. Üniversitemizin İslam iktisadı alanında Türkiye'nin lider kurumlarından biri haline gelmesinde kendisinin çok büyük katkısı oldu. Yazdıkları kitaplar ve yetiştirdikleri öğrencilerle geride silinmeyecek izler bırakan bu iki hocamızın ilmi miraslarına sahip çıkmak önemlidir. 12. Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Konferansı'nı bu yönde atılmış değerli bir adım olarak görüyorum."

"Salgının artçı sarsıntılarına şimdiden şahit oluyoruz"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, salgınla tüm dünyada köklü değişikliklerin yaşanacağı yeni bir döneme girildiğine işaret ederek, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Her ne kadar bu salgın öncelikle sağlıkla ilgili olsa da sonuçları itibarıyla hayatımızın hemen her alanını etkilemektedir. İş gücü piyasasından ticarete, kişisel ilişkilerden kamu güvenliğine kadar pek çok alanda salgının artçı sarsıntılarına şimdiden şahit oluyoruz. Son günlerde kimi batılı ülkelerde yaşanan sokak olaylarının gerisinde ırkçılıkla beraber salgının gün yüzüne çıkardığı adaletsizlikler de vardır. Bu süreçte ekonomik olarak en müreffeh ülkelerin kendi vatandaşlarına maske temin etmekte dahi zorlandığını, asgari sağlık hizmetlerini sağlayamadığını gördük. Sağlık sigortası olmayan insanların ölüme terk edildiği utanç verici sahnelerle karşılaştık. Yaşlı bakım evlerinden yansıyan görüntüler hepimizi derinden sarsmış, insanlık adına, geleceğimiz adına endişelerimizi daha da artırmıştır. Sadece maddi zenginliğin sosyal adaleti ve eşitliği temin etmeye yetmediği, bu süreçte acı bir şekilde ortaya çıkmıştır."

Dünya genelinde 450 bine yaklaşan can kaybını sadece COVID-19 virüsünün ölümcül etkisine bağlamanın da son derece yanlış olacağını vurgulayan Erdoğan, "Ne yazık ki dünyanın birçok ülkesinde sistem zayıfı değil güçlüyü, yoksulu değil zengini, çoğunluğu değil bir avuç azınlığı koruma üzerine bina edilmiştir. İnsanlar ancak paraları, güçleri ve maddi imkanları oranında hizmetlerden faydalanabilmektedir. Toplumun çeperinde yer alan, ekonomik bakımdan yeterli güce sahip olmayan insanlar, bu tarz kriz durumlarında kaderlerine terk edilmektedir." ifadelerini kullandı.

"Dünyanın 125 ülkesine sağlık yardımında bulunduk"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türkiye olarak Allah'a hamdolsun bu salgın dönemini en az hasarla atlatan ülkeler arasında yer aldık." dedi.

Gelir durumu ne olursa olsun hiçbir insanın sahipsiz bırakılmadığını belirten Erdoğan, "Bu süreçte ekonomik olarak müreffeh ülkelerin kendi vatandaşlarının maske temin

etmekte dahi zorlandığını asgari sağlık hizmetini sağlayamadığını gördük. Kendi insanımızın ihtiyaçlarını karşılamanın yanında dünyanın 125 ülkesine sağlık yardımında bulunduk." diye konuştu.

İstihdam rakamlarında olumlu bir ivme yakalandığını söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, şu ifadeleri kullandı:

"2020 yılı ilk çeyrek büyüme rakamları yüzde 4,5 ile Türkiye'nin sadece sağlıkta değil ekonomide de diğer ülkelerden pozitif ayrıştığını göstermiştir. Normalleşme takvimini hayata geçirmemizle birlikte üretim, ticaret ve turizm yeniden canlanmaya başladı."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Objektifliğini ve inandırıcılığını yitirmiş kredi derecelendirme kuruluşlarının tahminlerini nazar-ı dikkate almıyoruz." dedi.

"İslam iktisadı krizden çıkışın anahtarıdır"

"İslam iktisadı krizden çıkışın anahtarıdır" diyen Erdoğan, şöyle devam etti: "Aşırı finanslaşma toplumsal ve insani maliyetlerin dikkate alınmadığı sadece rant kaygısıyla hareket eden obez bir ekonomik model ortaya çıkarmıştır. Uzun vadeli büyük altyapı yatırımlarının finansmanı için sukuk gibi ürünlerin kullanımının yaygınlaştırılması gerekiyor."

"İstanbul'u İslami finans ve ekonominin merkezi yapmayı hedefliyoruz"

Erdoğan, "Kıtaların ve kültürlerin kavşağında yer alan İstanbul'umuzu İslami finans ve ekonominin de merkezi yapmayı hedefliyoruz." dedi.

Alaattin AKTAŞ

15 Haziran 2020

Hazıra dağ, bu döviz talebine TCMB rezervi dayanmaz!

Bir yandan cari açık veriyoruz, diğer yandan da normalde bu açığı finanse edecek kalemlerdeki çıkışa döviz yetiştirmeye çalışıyoruz. Kaynak, evdeki gümüşler, yani Merkez Bankası rezervi...

Mart ve nisan aylarında Merkez Bankası rezervinden kullanım 25 milyar doları buldu. Rezervden giderek daha az kullanım söz konusu olacak. Nedeni çok basit; çünkü kasada yeterince döviz yok!

Döviz talebi hız kesmez ama yeterince döviz bulunamaz, Merkez'in rezervi de yetersiz kalırsa acaba ne olur?

Eğer kurgu değilse geçenlerde bir görüntü dolağtı sosyal medyada. Benzeri tanımlar kullanılır ya hep, biz de öyle diyelim; güzel bir şehrimizin şirin bir ilçesinin sevimli bir beldesinde vatandaşlar "Dolar düşsün" duasına çıkmış. Mikrofon uzatılan köyle kadınlar da "İstemiyoruz biz bu doları, Türk parası istiyoruz, dolar düşsün" diye haykırıyor.

Tam güler misin, ağlar mısın durumu!

Doların düşmesi için değil de gelmesi için dua etsek galiba daha hayırlı bir iş yapmış oluruz. Daha da ötesi doların gelmesi için dua etmek yerine, o dolarları bizden esirgeyenlerin gerekçesine bakmak daha pratik olmaz mı...

★ ★ ★

Ödemeler dengesinin nisan sonuçları açıklandı ve ortada sevimsiz bir tablo var. Özellikle mart ve nisan aylarındaki gerçekleşme dikkat çekici. Bu iki ay, ilk dört ayı da şekillendirdi zaten.

İlk dört ayda yaklaşık 13 milyar dolar cari açık verdik. Normal şartlarda bu açığı yabancıların yapacağı yatırımlar, alacakları hisse senedi ve devlet iç borçlanma senedi için getirecekleri dövizler ve net borçlanma yoluyla kapatmamız gerekirdi. Yani bu şekilde 13 milyar dolar döviz girişi sağlamamız gerekirdi ki sorun yaşamayalım.

Ama olmadı; cari açığı kapatacak döviz giriş sağlanamadığı gibi, aksine bir de finansman kaleminden çıkış yaşandı.

★ ★ ★

Bir aile düşünün. Dört ayda eve toplam 20 bin lira girmiş; ama oğlan nişanlanacak, kız evlenecek derken harcama geliri aşmış. 33 bin lira harcama yapılmış. 13 bin lira açık var.

Açık 13 bin lirayla kalsa iyi... Bankadan borç alıp açığı kapatmayı hesaplarken bu sefer banka erken davranıp mevcut borcun kapatılmasını istemesin mi! Ödeme yapılmasa eve icra gelecek, bankaya da 9 bin lira gitmiş.

Etti mi toplam açık 22 bin lira. Bir de hesaplar karışmış 4 bin liraya yakın da öyle gider olmuş.

Nereden bulunacak ya da bulunmuş bu para!

Nereden olacak evdeki gümüşler yok pahasına gitmiş! Tam 25 bin liralık gümüş satılmış.

13 bin lira cari açığa, yaklaşık 9 bin lira bankaya, yani borç vermesi beklenenlere, yaklaşık 4 bin lira net hata ve noksana; etti mi 25-26 bin lira, sayıları milyar dolar diye okuyun, işte Merkez Bankası rezervinden bu miktarda kullanım gerçekleşmiş.

Evde gümüş kaldı mı?

Hem cari açığı kapatmak, hem finans hesabından çıkışı karşılamak için mart ayında Merkez Bankası rezervinden 16.6 milyar dolar kullanmak gerekmişti. Ancak Merkez Bankası rezervinden her ay bu miktara yakın bir kullanım gerçekleştirmenin mümkün olamayacağı ortadaydı; çünkü o kadar döviz yoktu ki. Nitekim nisan ayındaki kullanım 8.6 milyar dolara indi.

Nisanda cari açık 5.1 milyar dolar oldu, brüt finans hesabından 2.3 milyar dolar çıkış gerçekleşti, net hata ve noksan da negatif 1.2 milyar dolar düzeyinde oluştu. Yani ihtiyaç duyulan toplam 8.6 milyar dolar Merkez Bankası rezervinden karşılandı.

Martta 16.6 milyar dolar, nisanda 8.6 milyar dolar; iki ayda Merkez Bankası rezervinden 25.2 milyar dolar kullanılmış oldu.

Merkez Bankası rezervine giderek daha az başvurulacağını bir kez daha belirtelim. Çünkü para yok!

O malum soru yine gündeme gelir mi bilinmez:

"Cari açığımız düşmediği halde bir de finansman sağlayamazsak cari açığı nasıl finanse ederiz?"

Bir kez daha yazalım:

"Döviz bulamazsak zaten cari açık veremeyiz."

Ve yine bir kez daha altını çize çize belirtelim:

"Olmayan para harcanmaz."

İthalatı azaltma çabası niye sanıyorsunuz?

Gün geçmiyor ki ithalatı azaltacak bir önleme başvurulmasın, gümrük vergileriyle ilgili düzenleme yapılmasın. Amaç daha az ithalat, daha düşük dış ticaret açığı ve daha az cari açık.

Bu noktaya iki türlü gelinir.

İthalata daha az ihtiyaç duymayı sağlayacak önlemler alırsınız, birinci yol budur.

İthalat yapacak döviz bulamazsanız, ikinci yol da budur.

İşte biz dövizsiz kalıp ithalat yapamaz duruma düşmektense doğru bir seçimle ithalatı azaltmaya çalışıyoruz.

MB rezerviyle daha ne kadar idare edilebilir? (Milyon \$)

	Nisan		Ocak-Nisan		Yıllıklandırılmış	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
A-Cari işlemler hesabı	-5.062	-469	-12.855	-885	-3.291	-621
a-Dış ticaret dengesi	-3.810	-1.531	-13.380	-4.249	-25.776	-22.292
İhracat	8.932	15.464	51.897	60.313	173.865	180.719
İthalat	12.742	16.995	65.277	64.562	199.641	203.011
b- Diğer	-1.252	1.062	525	3.364	22.485	21.671
B-Sermaye hesabı	-3	-1	-16	25	-7	57
C-Finans hesabı (net) (a+b)	-6.299	2.788	-16.556	1.155	-17.323	10.023
a-Finans hesabı (brüt)(*)	2.306	5.593	8.572	877	1.759	22.174
Doğrudan yatırımlar	133	-433	-1.479	-2.430	-4.714	-9.902
Portföy yatırımları	2.365	4.464	8.682	-4.238	14.166	732
Diğer yatırımlar	-192	1.562	1.369	7.545	-7.693	31.344
b-Rezerv varlıklar(**)	-8.605	-2.805	-25.128	278	-19.082	-12.151
D-Net hata ve noksan	-1.234	3.258	-3.685	2.015	-14.025	10.587

(*) Döviz girişi yükümlülük artışı anlamına geldiği için negatif, çıkış ise yükümlülük azalışını gösterdiği için pozitif işaret alıyor. (**) Eksisi, rezervden kullanımı, artı rezerve eklemeye yapıldığını gösteriyor.

Sanayi üretimindeki düşüşün şaşılacak yönü yok

Sanayi üretimi nisan ayında geçen yıla göre hem ham endeks kıyaslamasıyla hem de takvim etkisinden arındırılmış endeks kıyaslamasıyla yüzde 31.4 oranında azaldı. Üretim, nisanda aylık bazda ise takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış hesaplama göre yüzde 30.4 geriledi.

Bunlar beklenen normal oranlardır. Zaten nisana ilişkin kapasite kullanım oranı bir öncü gösterge niteliğindedi ve bu orana bakılarak nisanda üretimin ne ölçüde gerileyeceği iyi kötü tahmin ediliyordu.

Geçen yılın mayıs ayında üretim endeksi görece yüksekti, bu yıl mayısta da durum belli. Dolayısıyla mayıstaki üretim düşüşünün oranı biraz daha yüksek gelebilir.

Hep diyorduk ya, "Korona vurmuş-vurmamış veriler" diye. İşte korona vurmuş en tipik veri ortaya çıktı.

Nisan ve mayıs oranları ne olursa olsun geride kaldı, bunların üstünde fazla kafa yormaya da gerek yok. Bundan sonrası çok daha önemli.

Sanayi üretim endeksi nisanda 78 oldu. Bu üretim düzeyiyle 2013 yılının ortasına (Ağustos 2013'teki endeks 77.6) dönmüş olduk. Türkiye'nin yedi yıl önceki üretim düzeyini sürdürmesinin, hatta daha aşağılara inilmesinin pek de sorun olmadığını düşünenler korona önlemlerini gönüllerince esnetebilir.

Çünkü düğündü, dernekti, eğlenceydi, asker uğurlamaydı, sıkıldım, nefes alamıyordum, şu sıcakta parka da mı gitmeyelim, denizdi, havuzdu dersek ve hatta hatta maske takıp kurallara uyanları "Bunlar da pek korkak canım" diye aklımız sıra küçümsemeye başlarsak, ki başladık, ekonomide bu günleri de arar hale geliriz.

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

Milletvekili transferi ve seçim barajında ne oluyor?

15 Haziran 2020

Baştan belirteyim: Milletvekili transferi ve seçim barajını da içine alacak yasal değişiklikler açısından bugün önemli bir gün.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başkanlığında yapılacak MYK toplantısında genel başkan yardımcısı Hayati Yazıcı bir sunum yapacak. AK Parti'de hukukçu milletvekillerinin görüşleri alındı. Belirli bir eğilim oluştu ancak henüz maddeler üzerinde çalışmaya geçilmedi. Hayati Yazıcı, hukukçu milletvekillerinin önerilerini aktaracak. Sonunda Cumhurbaşkanı Erdoğan bir istikamet tayin edecek. Çalışmalar ona göre ilerleyecek.

MHP'de ise koronavirüs sürecinde Bahçeli'nin başkanlığında ilk kez yüz yüze başkanlık divanı yapılacak. Grup başkanvekilleri Erkan Akçay ile Levent Bülbül, yapılan çalışma hakkında bilgi verecekler. MHP'nin teklifleri daha netleşmiş durumda.

AK Parti'de milletvekili transferinin engellenmesi konusunda farklı görüşler var. Bunun milletvekilinin iradesine bırakılması, siyasi ahlak sorunu olarak bakılması ya da bir partiden diğerine jet hızıyla geçişin önlenip 3 ya da 6 ay gibi bir süre getirilmesi konuşuluyor. Seçim barajı konusundaki ağırlıklı eğilim, ittifakla seçime girenler ile ittifaka girmeyenler arasında bir fark olması yönünde. İttifakla seçime girenler için barajın yüzde 10 olarak korunması hatta yüzde 10-12 arasına çekilmesi yönünde teklifler var. Ama tek başına seçime girecek partiler için barajın yüzde 5 ya da 7 olması öneriliyor. Sıfır baraj önerisi yok değil. Ama çok güçlü bir öneri değil. Yüzde 3, 5 ya da 7 gibi teklifler var.

İttifaklarda baraj önemli bir teşvik unsuru. Yüzde 1 alan partiler bile Meclis'te temsil imkânı sağlıyor. Ama işin bir de görünmeyen yüzü var, ki bence çok önemli. Artık oylar konusu. CHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi ile ittifak sayesinde artı 32 milletvekili kazandı.

İLKER BAŞBUĞ AÇIKLAMA YAPMALI

GEÇEN haftanın önemli tartışma konularından biri eski Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un ifade vermesiydi. Başbuğ, askerlerin sivil mahkemelerde yargılanmasıyla ilgili yasa teklifini veren AK Parti milletvekilleri hakkında "26 Haziran 2009'da bu kanun teklifini kim hazırladı? Ben bilmiyorum. 'Araştırılınsınlar' diyorum. Ben bir ipucu veriyorum. Bu kanun teklifinin FETÖ'nün emriyle, direktifiyle hazırlandığını düşünüyorum" demişti. Bunun üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan sert bir karşılık vermiş, teklifin altında imzası olan milletvekilleri Başbuğ hakkında suç duyurusunda bulunmuştu.

Askerlerin sivil mahkemelerde yargılanması konusunda eski Genelkurmay İstihbarat Başkanı İsmail Hakkı Pekin'in bir iddiası var. Pekin, Ergenekon operasyonu başladığı zaman Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'a gittiğini, bu işin büyüyeceğini, askerlerin askeri mahkemede yargılanmasının sağlanması gerektiğini anlattığını, onun da kendisini bir buçuk ay sonra Genelkurmay Başkanı olacak İlker Başbuğ'a yönlendirdiğini söylüyor. Başbuğ'un yanında Kara Kuvvetleri Adli Müşaviri ve İstihbarat Başkanı'nın bulunduğunu belirtiyor. Genelkurmay Adli Müşaviri Hıfzı Çubuklu ile birlikte İlker Başbuğ'a gittiklerini, askerlerin askeri mahkemede yargılanmasının sağlanması gerektiğini anlattığını söylüyor. "İlker Başbuğ sorular sordu ve bunun uygun olmayacağını ifade etti" diyor. Pekin, ısrarı üzerine Başbuğ'un oylama yaptığını ve önerisinin ikiye karşı üç oyla kabul edilmediğini söylüyor. İlker Paşa'nın bu konuda bir açıklama yapmasına ihtiyaç var.

ABD VE FETÖ'NÜN KARA KUTUSU

ABD İstanbul Konsolosluğu çalışanı Metin Topuz'un FETÖ'yle ilişkisi nedeniyle hapis cezasına çarptırılmasına ABD Ankara Büyükelçiliği'nin tepkisi sert oldu. Çünkü Topuz öyle sıradan bir Amerikan çalışanı değil. Çünkü Topuz, Amerikan Konsolosluğu ile FETÖ'cü polis ve yargı mensupları arasındaki kilit isimlerden birisi. Bir anlamda 17-25 Aralık ve 15 Temmuz'da darbe sürecinin kara kutularından biri. Telefon kayıtlarında Zekeriya Öz başta olmak üzere FETÖ'nün polis ve yargıdaki operasyon ekibinden 121 isimle irtibatı tespit edildi. En çok görüşmeyi ise 17 Aralık operasyonunun mimarı İstanbul Mali Şube Müdürü Yakup Saygılı ile yapmış. İstanbul Mali Şube, FETÖ'nün operasyon üssüydü. Topuz geldiğinde Yakup Saygılı tarafından kapıdan alınıp kapıda uğurlanıyordu. 17 Aralık'tan 12 gün önce Mali Şube'ye gelmiş ve 1 saatten fazla kalmıştı.

Amerikan Adalet Bakanlığı ile İstanbul Emniyeti arasında ortak program düzenleniyor. Yakup Saygılı 20 Eylül-1 Ekim tarihleri arasında ABD'ye gidiyor. Bu gidiş gelişlerinde kendisine kim eşlik ediyor? Tabii ki Metin Topuz.

Reza Zarrab, ABD'de yakalandığı gün Metin Topuz WhatsApp'ta "O İranlı çok yakında konuşmaya başlayacak" diye mesaj atıyor. Tabii Zarrab, konuşması karşılığı ABD'ye çıkarıldığı için Topuz her şeyi önceden biliyor.

Ben asıl Metin Topuz'un, ABD'de planlanan 15 Temmuz FETÖ darbesindeki ilişkiler ağının neresinde yer aldığını merak ediyorum. 15 Temmuz birkaç saat öne çekilen bir darbe girişimiydi. Darbeyi 16 Temmuz sabahı 03.00'te başlatmayı planlayan FETÖ'cüler, MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın Genelkurmay'a gitmesi üzerine panikleyip akşam 21.00'de harekete geçmişlerdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, dersanelerle ilgili sürecin düğmesine basınca FETÖ'cülerin 17-25 Aralık operasyonunu öne çektikleri söyleniyor. AK Parti'yi başarısızlığa uğratmak için 30 Mart 2014 yerel seçimlerinden 15 gün önce düğmeye basıp bakan çocukları ile birlikte AK Partili bazı belediyelere eşzamanlı operasyon yapmayı planladıkları ifade ediliyor. Metin Topuz'un bunda da bilgisi vardır sanıyorum.

İbrahim Kahveci

Liyakat ve TL'nin değeri

Paramız niye değersiz? Acaba sorun sadece kısa vadeli yanlışlarda mı gizli? Paramızın değersizliğini sadece kur-faiz-enflasyon ekseninde mi izah edeceğiz?

Paramızın değersizliği ile liyakatsiz yönetim ilişkisini görmemiz gerekiyor.

Milli güreşçimiz Hamza Yerlikaya'nın Vakıfbank yönetimine atanması bu açıdan çok da önemli değildir.

Paramızın değer kaybetmesine neden daha geniş açıdan bakmamız gerekiyor. Mesela TL'nin değer kaybını Milli Eğitim politikaları ile neden hiç izaha kalkmıyoruz?

***

Bundan 20 yıl önce Çin ucuz işçilik cenneti olarak tanımlanıyordu. Ücretler bugün ile kıyaslanamayacak kadar düşüktü. tradingeconomics verilerinden aktarayım. 2007 yılında bölgesel asgari ücretlerin ortalaması 690 yuan ediyordu. Şimdi ise 2480 yuan ediyor. 2007 yılında 1 dolar 7,5 yuan ederken, şimdi 7,0 yuan ediyor.

Nereden bakarsanız bakın Çin'in ücret geliri reel olarak yüzde 300'ün üzerinde artış göstermiştir.

Bu artış sadece ücret artışında kalmamıştır. Aynı zamanda kişi başına gelirdede benzer artış olmuştur.

İyi ama biz neden hem ücretleri, hem de kişi başına geliri yeterince artıramadık?

***

Üstten emir verilse ve asgari ücret net 3500 lira ilan edilse ne olur? Ülkede refah mı artmış olacak?

İmalat sanayinde kar marjımız yüzde 10 seviyelerinde seyrediyor. Bu kar marjının artışı bir türlü sağlanamıyor. Kar marjı artmadan ücret artışına gidersek işsizlik nereye çıkar?

Sorun sadece faiz giderinde de değil. Faiz gider olmasa ne olur?

2003-2018 arasında ülkemize 650 milyar dolar yabancı sermaye geldi. Bir kısmı borç, bir kısmı doğrudan yatırım ve bir kısmı da sıcak para olarak geldi.

Para oluk oluk aktığında katma değer artırıcı, karlılığı artırıcı bir dönüşüm mü sağlayabildik? Sadece borçlanarak daha fazla faize bağımlı olduk.

Ya da soruyu farklı soralım: Ülkenin değer artırıcı üretimini sağlamadan ücret artışını nasıl isteyebiliriz?

Bu sorudan hareketle bugünümüz ve yarınımız açısından da şu izahı yapabiliriz: Mevcut liyakatsizlik ve verimsizlik durumunda bizi daha büyük fakirlikten başka bir şey beklemiyor.

Kimse boş hayaller kurmasın.

***

Paranın gerçek değerini ülkenin yükselen katma değerli üretimi belirler. Kısa vadede ise faiz-enflasyon dengesi...

Kısa vadeyi tartışmaktan uzun vadeli dönüşümü kimse konuşmuyor.

Çin parası yuan dolar karşısında 2000 yılında 8,0 değerindeydi. Şimdi ise 1 dolar 7,0 yuan ediyor.

Acaba Çin bu değeri faiz-enflasyon dengesi ile mi sağladı? Ya da yüksek demokrasiye mi ulaştı da parası değerlendi?

Not. Demokrasi, adalet ve güvene dayalı bir yönetim iyi bir gelecek sunarak sermaye çekebilir. Ama o sermayeyi nasıl kullanacağız? AK Parti ilk dönemlerinde bu dönüşümün 1. ayağını başardı ama 2. ayağını başaramadı.

***

Ülkenin yabancı para ihtiyacını veya kaynağını ödemeler dengesinin cari işlemlerinden karşılamayı niye hiç düşünmüyoruz? (İhracat ve turizm gibi hizmet gelirleri)

Ama burada dikkat edilecek nokta ne var ne yoksa dışarı satarak değildir.

Yabancılarla daha fazla hıyar satarak zenginleşen hangi ülke gördünüz?

Benim çiftçimin ithal gübre, ithal tohum, ithal yakıt kullanarak 3 liraya mal ettiği domatesi 3,3 liradan yabancıya satarak mı zenginleşeceğiz?

Doğal kaynaklarımız olan mermeri 3 kuruşa işlemeden ihraç ederek nereye varabiliriz? Ya da fason tekstil - konfeksiyon ile yolumuzu ne kadar daha sürdürebiliriz?

***

Sorun katma değerli üretimdir.

Bu sorunu aşmak için ilk şart ise itaat değer, liyakattir.

Sonra eğeritim sisteminin baştan aşağı değerrişmesidir.

Maliye -vergi sisteminin değerrişmesidir.

Çalışma hayatı, emeklilik sisteminin değerrişmesidir.

Kamu yönetim reformunun derhal gerçekleşmesidir.

Kısaca “fakirleştiren büyüme” içine mahkum olmuş bir ülke olmaktan çıkmamızı sağlayacak geniş bir ekonomik yönetim reformudur.

Sorun sadece demokrasi, adalet, hak sorunu değerildir. Sorun lke olarak bu kadar yüksek İNSAN kaynağına rağmen verimsiz bir fakirlik çıkmazına hapsolmuş olmamızdadır.

Buğn 200-300 liralık sosyal yardıma bile razı olan toplum neden daha yüksek bir refah tercihini göremiyor? Toplumunu bu mahkumiyetten kurtaracak geniş bir zm planı neden hala sunulamadı? Bu hafta liderlere sormaya başlayacağız.

15 Haziran 2020, Pazartesi **BAŞYAZI** MEHMET BARLAS

Amerikan sisteminin aksaklıkları karşısında Trump çaresiz kaldı

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki yapısal bozukluklar karşısında çaresiz kalan Donald Trump, "**Belki yeniden seçilmeyebilirim**" şeklinde konuşmaya başladı. Eski bir iş adamı olarak Amerikan ekonomisini güçlendirmeyi varlık sebebi olarak sunan Trump, önce koronavirüs salgınında, sonra da ırk ayrımcılığına dayalı çatışmalar karşısında çaresiz kaldı.

Aynı polis tutumu

Amerika Birleşik Devletleri'ni haftalardır altüst eden olayların kaynağında, bilinçsiz polisler var... Sahip oldukları kamu gücünü vahşi ve ırkçı saldırganlığa dönüştüren bu polislerin marifetleri bitmiyor. Önceki gece de Atlanta kentinde bir siyah derili yine bir polis cinayetine kurban gitti.

Vuruldu

Polis aldığı ihbar üzerine bir fast-food restoranına ait park alanına gitti. Park alanında arabasının içinde uyuyan 27 yaşındaki siyahi Rayshard Brooks'u araçtan indirerek, gözaltına almak istedi. Brooks'un polise direndiği sırada şok tabancası ile vurulduğu görülürken, ardından polisin elindeki şok tabancasını alarak, olay yerinden kaçtığı anlar kameralara yansıdı. Polis, Brooks'u kaçtığı sırada vurarak, öldürdü.

Hastane faturası

Bu arada Amerika Birleşik Devletleri'ndeki sosyal güvenlik sisteminin içinde bulunduğu feci durum yine açığa çıktı. ABD'de hastanede 62 gün kalarak Covid-19'u yenen 70 yaşındaki Michael Flor, evine gelen hastane faturasını görünce büyük bir şok yaşadı. 181 sayfalık faturada Flor'dan 1 milyon 122 bin 501 dolar 4 cent istendi. Bereket bu adamın özel sigortası var ve hesabı sigorta şirketi ödeyecek.

1 miyon 122 bin dolar

Seattle yerel basınına konuşan Michael Flor artık evinde dinlendiğini ancak hastaneden yollanan 1 milyon 122 bin 501 dolar 4 cent tutarında ve tam 181 sayfa uzunluğundaki faturayı görünce "**Kalbim tekrar duracak gibi oldu**" dedi.

Korkunç rakamlar

Covid-19 salgını yüzünden ABD'nin sağlık sistemi eleştirilmeye devam ederken hastane faturasının basına yansıya detayları da dikkat çekti. Yoğun bakımda kalmanın günlük bedeli 9.736 dolar olarak açıklanırken, Flor'un 42 gün yoğun bakımda kaldığı ve sadece bu giderinin 408 bin dolar olduğu söylendi. Mekanik oksijen cihazına da 29 gün bağlı kalan Flor'un bu gideri de günlük 2.835 dolardan toplamda 82.215 dolar tutmuş oldu.